

Motion till kommunfullmäktige i Valdemarsvik:

”Inför utmaningsrätt av kommunal verksamhet”

Under de närmaste åren kommer Valdemarsviks kommun möta stora utmaningar och ställas inför vägval som kommer att vara helt avgörande för kommunens framtid. I dessa tider - som präglas av kraftigt ökande kostnader inom välfärdens verksamheter, djup lågkonjunktur i samhällsekonomin och stor oro i omvärlden - ställs dessutom högre krav på förbättrad kvalitet i kommunens verksamhet, bättre hushållning med Valdemarsviksbornas skattepengar och utveckling i bygden.

Mot denna bakgrund föreslår vi att Valdemarsviks kommun inför en utmaningsrätt av kommunal verksamhet vilket kan ge upphov till såväl kvalitetsförbättringar och effektiviseringar som förbättrade villkor för näringslivet och främja lokal tillväxt.

Utmaningsrätt har med goda resultat införts i flera kommuner och regioner. Det primära motivet till att inför utmaningsrätt är att pröva om verksamheter som utförs av kommunen kan bedrivas bättre eller/och billigare. Med utmaningsrätt menas att en aktör, exempelvis ett företag, en förening eller en privatperson, föreslår att en kommunal verksamhet (eller delar därav) ska utmanas och upphandlas. Enligt gällande lagstiftning får nästan all verksamhet som drivs av kommunen utmanas. Enbart myndighetsutövning, strategiska ledningsfunktioner och vad som enligt lag eller förordning måste utföras av kommunen med egen personal undantas från utmaningsrätten.

Utmaningsrätten ger den som vill driva en kommunal verksamhet möjlighet att utmana kommunen avseende kvalitet och effektivitet. Utmanas en av kommunens verksamheter så ska kommunen utreda om det är tillåtet och lämpligt att upphandla just den specifika verksamheten. Kommunen kan då välja att anta utmaningen eller att avslå den. Även om en kommunal verksamhet upphandlas och drivs av ett privat företag så är kommunen fortfarande huvudman och har ansvar för verksamheten.

Det är med hjälp av skatteintäkter som kommunal verksamhet finansieras och vi ser det som grundläggande att de skattemedel som betalas in används på ett så effektivt sätt som möjligt. Syftet med utmaningsrätt är att pröva verksamheter som bedrivs av kommunen, såväl kostnads- som kvalitetsmässigt. Den största vinsten är att anställda och företag kan bidra till att det uppkommer helt nya och bättre sätt att utföra kommunal verksamhet på. Så länge som en verksamhet bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt med god kvalitet är det oväsentligt om det är en privat aktör eller kommunen som utövar verksamheten.

Med anledning av ovanstående yrkar vi att kommunfullmäktige beslutar att införa utmaningsrätt i Valdemarsviks kommun

Valdemarsvik, 11 december 2023

Mathias Knutsson (-)

Ulf Larsson (-)

Per-Ola Birgersson (-)

VALDEMARSVIKS KOMMUN	
För kännedom	
2023-12-11	
Dnr: KS-SA.2023.128	Fv/Avd/Handl
Dpl/Obj	